

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

*Comisia comună a Camerei Deputaților și Senatului
pentru elaborarea propunerii legislative de revizuire a Constituției României*

**Domnului conf.univ.dr. Cristian Pârvulescu,
Coordonator al Forumului Constituțional**

**Domnului Todor Arpad,
Coordonator executiv, Forumul Constituțional**

Vă transmitem, alăturat, în conformitate cu prevederile art.2 din *Hotărârea nr.2 din 20 martie 2013 a Comisiei comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru elaborarea propunerii legislative de revizuire a Constituției României*, Tezele revizuirii Constituției, astfel cum au fost aprobate în ședința din 20 martie 2013.

Cu deosebită considerație,

PREȘEDINTE,

Senator George Crin Laurențiu Antonescu

A handwritten signature in blue ink, consisting of a series of loops and a long horizontal stroke, positioned below the printed name of the senator.

București, 25 martie 2013

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

*Comisia comună a Camerei Deputaților și Senatului
pentru elaborarea propunerii legislative de revizuire a Constituției României*

HOTĂRÂRE privind aprobarea Tezelor revizuirii Constituției

În temeiul art.3 alin.(1) din *Hotărârea Parlamentului nr.17/2013 privind constituirea Comisiei comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru elaborarea propunerii legislative de revizuire a Constituției României* publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.95 din 15 februarie 2013,
precum și al art.8 alin.(1) din *Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru elaborarea propunerii legislative de revizuire a Constituției României, aprobat prin Hotărârea Birourilor permanente ale Camerei Deputaților și Senatului nr.2 din 5 martie 2013,*

Comisia comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru elaborarea propunerii legislative de revizuire a Constituției României adoptă prezenta hotărâre:

Articolul 1.- Se aprobă Tezele revizuirii Constituției, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Articolul 2.- Tezele revizuirii Constituției se transmit Forumului Constituțional.

Această hotărâre a fost adoptată de Comisia comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru elaborarea propunerii legislative de revizuire a Constituției României, cu respectarea prevederilor art.13 din Regulamentul de organizare și funcționare a acesteia, în ședința din data de 20 martie 2013.

PREȘEDINTE

Senator George Crin Laurențiu Antonescu

București, 20 martie 2013
Nr. 2

**Comisia comună a Camerei Deputaților și Senatului
pentru elaborarea propunerii legislative de revizuire a Constituției României**

ANEXA la Hotărârea nr.2 din 20 martie 2013

TEZELE REVIZUIRII CONSTITUȚIEI

Mr. Crt	PNL	PSD	PC	PDL	PP-DD	UDMR	MINORITĂȚI NAȚIONALE
1.	Titlul I Principii generale	Titlul I Principii generale	Titlul I Principii generale	Titlul I Principii generale	Titlul I Principii generale	Titlul I Principii generale	Titlul I Principii generale
2.	I. Consacrarea expresă a următoarelor principii constituționale: Principiul echilibrului instituțional Principiul separației, al controlului reciproc și al cooperării loiale între puterile statului III. Reafirmarea caracterului național al statului român și a limbii române ca limbă oficială a statului.	Titlul I Principii generale	Titlul I Principii generale	Titlul I Principii generale	Titlul I Principii generale	Forma de guvernământ - republică parlamentară - alegerea Președintelui de către Parlament.	de Statul român - Forma guvernământ a statului român este republică parlamentară. - România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român, ale Declarației de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918 și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.
3.	VII. Reorganizarea administrativ-teritorială a statului, prin: Înființarea unităților administrativ-teritoriale ale regiunilor.	Crearea unui sistem administrativ compatibil cu cel european, prin introducerea unui nou nivel administrativ-teritorial, reprezentat de regiuni. - art.3; art. 120-123 din		Organizarea administrativ-teritorială - Titlul I, art.3 alin.(3) din Constituția României;	Înființarea regiunilor. Acestea nu vor putea fi organizate pe criterii de naționalitate, origine etnică sau limbă. Regiunile vor fi administrate de Consiliile regionale, președintele și	Administrația publică locală - autonomia locală. Introducerea posibilității acordării, prin lege organică, a unui statut special anumitor zone	Teritoriul - Teritoriul este organizat, sub aspect administrativ, în comune, orașe, județe și regiuni. Interdicție absolută de strămutări de populație.

Nr. Crt	PNL	PSD	PC	PDL	PP-DD	UDMR	MINORITĂȚI NAȚIONALE
	<p>Consacrarea principiului subsidiarității.</p> <p>Reconsiderarea rolului prefectului.</p> <p>Reașezarea competențelor autorităților locale de la nivel regional, județean, local.</p>	<p>Constituție</p>			<p>consilierii regionali urmând a fi aleși prin vot direct.</p>	<p>traditionale.</p> <p>Descentralizarea serviciilor publice.</p> <p>Desființarea totală/partială a instituției prefectului, restrângerea atribuțiilor acestuia la controlul legalității actelor adoptate de autoritățile publice locale.</p>	
4.						<p>Recunoașterea minorităților naționale istorice ca factori constitutivi ai statului.</p>	
5.		<p>Protecția cetățenilor români din afara frontierelor țării. – art.7 din Constituție</p>					
6.		<p>Relațiile internaționale ale României. – art.10 din Constituție</p>					
7.						<p>Limba regională - în zonele unde o minoritate națională are o pondere semnificativă, limba acestei minorități se va considera limbă regională. Condițiile utilizării unei limbi regionale se vor reglementa prin lege organică.</p>	<p>Drepturile minorităților naționale - introducerea prevederilor Cartei Europene a limbilor</p>

Nr. Crt	PNL	PSD	PC	PDL	PP-DD	UDMR	MINORITĂȚI NAȚIONALE
						<p>naționale sau minoritare și principile înscrise în Convenția cadru pentru protecția minorităților naționale.</p> <p>Introducerea obligației autorităților de a consulta organizațiile publice ale cetățenilor aparținând minorităților naționale înainte de luarea unor decizii care le privesc, respectiv obligația abținerii statului de a lua „măsuri care, modificând proporțiile populației din ani locuite de persoane aparținând minorităților naționale, ar putea avea drept consecință pierderea drepturilor și libertăților în principile înscrise în Convenția cadru pentru protecția minorităților naționale, și Carta Europeană a Limbilor Regionale sau Minoritare.</p>	
8					<p>Parlamentul nu va putea ratifica tratate internaționale dacă acestea restrâng drepturile cetățenilor români și/sau aduc atingere tradițiilor și obiceiurilor specifice poporului român.</p> <p>Orice tratat internațional a cărui ratificare de către Parlament s-a hotărât cu o majoritate mai mică de 3/4 va fi supusă unui referendum</p>		

Nr. Crt	PNL	PSD	PC	PDL	PP-DD	UDMR	MINORITĂȚI NAȚIONALE
9.	CAPITOLUL II Drepturile și libertățile fundamentale	CAPITOLUL II Drepturile și libertățile fundamentale	CAPITOLUL II Drepturile și libertățile fundamentale	CAPITOLUL II Drepturile și libertățile fundamentale	CAPITOLUL II Drepturile și libertățile fundamentale	CAPITOLUL II Drepturile și libertățile fundamentale	CAPITOLUL II Drepturile și libertățile fundamentale
10.	<p>II. Sporirea protecției următoarelor drepturi și libertăți fundamentale</p> <p>Libertatea economică</p> <p>Dreptul la apărare în justiție și principiul egalității de arme între acuzare și apărare</p> <p>Dreptul la viața privată și secretul corespondenței</p> <p>Libertatea de exprimare</p>	<p>Îmbunătățirea regimului juridic al îndatorinilor libertăților și îndatorinilor fundamentale. – art.18; art.24; art.26; art.27; art. 28; art.37; art.53 din Constituție</p>	<p>Întărirea garanțiilor privind drepturilor omului indiferent de sex, religie, rasă, apartenență politică, etc.</p>	<p>de aprobare.</p>	<p>de aprobare.</p>	<p>de aprobare.</p>	<p>de aprobare.</p>
					<p>Statul are - în condițiile legii, obligația asigurării asistenței judiciare, fiecărui cetățean român care nu realizează venituri sau obține un venit calculat pe membru de familie sub salariul minim pe economie.</p> <p>Celui reținut sau arestat i se aduc de îndată la cunoștință, în limba pe care o înțelege, motivele reținerii sau arestării, învinuirea precum și temeiurile de drept și de fapt ale faptelor de care este învinuit. Obligația autorităților judiciare de a aduce la cunoștință elementele de fapt și de drept ale faptelor de care este acuzat un cetățean trebuie să subziste pe tot parcursul urmăririi penale.</p> <p>Parlamentul va elabora legi speciale care să garanteze secretul corespondenței, al convorbirilor telefonice precum și al comunicațiilor electronice.</p> <p>Organizarea și desfășurarea, în mod pașnic, a mitingurilor,</p>		<p>Dreptul de a fi ales Candidații trebuie să fi</p>

Nr. Crt	PNL	PSD	PC	PDL	PP-DD	UDMR	MINORITĂȚI NAȚIONALE
					<p>demonstrațiilor, procesiunilor sau oricărei întruniri, nu poate fi condiționată în nici un fel, fiind suficientă a informarea prealabilă a autorităților locale competente.</p> <p>Munca în folosul comunității nu constituie muncă forțată.</p> <p>Dreptul la pensie, la concediu de maternitate plătit, la asistență medicală, la ajutor de șomaj, și la alte forme de asigurări sociale nu pot fi restrânse.</p> <p>Orice persoană are dreptul de a beneficia, în raporturile sale cu administrația publică de un tratament imparțial, echitabil și într-un termen rezonabil. Procedura administrativă reglementată prin lege va asigura dreptul persoanei de a fi ascultată înainte de luarea oricărei măsuri individuale care o privește, dreptul de acces la propriul dosar și obligația de motivare a deciziilor.</p> <p>Instituirea răspunderii patrimoniale a demnitarilor și funcționarilor în cazul exercitării funcției cu rea credință sau gravă neglijență.</p>		<p>împlinit, până în ziua alegerilor inclusiv, vârsta de cel puțin 28 de ani pentru a fi aleși în Camera Deputaților sau în organele administrației publice locale, vârsta de cel puțin 28 de ani pentru a fi aleși în Senat și vârsta de cel puțin 35 de ani pentru a fi aleși în funcția de Președinte al României.</p>

Nr. Crt	PNL	PSD	PC	PDL	PP-DD	UDMR	MINORITĂȚI NAȚIONALE
11.	CAPITOLUL III Îndatoririle fundamentale	CAPITOLUL III Îndatoririle fundamentale	CAPITOLUL III Îndatoririle fundamentale	CAPITOLUL III Îndatoririle fundamentale	CAPITOLUL III Îndatoririle fundamentale	CAPITOLUL III Îndatoririle fundamentale	CAPITOLUL III Îndatoririle fundamentale
12.					Sistemul legal de impuneri trebuie să fie predictibil. Nicio modificare legală cu caracter fiscal nu va putea produce consecințe într-un termen mai mic de un an de la data adoptării prin lege.		
13.	CAPITOLUL IV Avocatul Poporului	CAPITOLUL IV Avocatul Poporului	CAPITOLUL IV Avocatul Poporului	CAPITOLUL IV Avocatul Poporului	CAPITOLUL IV Avocatul Poporului	CAPITOLUL IV Avocatul Poporului	CAPITOLUL IV Avocatul Poporului
14.				Numele, rolul și exercitarea atribuțiilor Avocatului Poporului - Titlul II, Capitolul IV, art.58 și art.59 din Constituția României.	Avocatul Poporului va urmări respectarea de către administrația publică a principiilor bunei administrări și va formula recomandările necesare. Asupra recomandărilor formulate de Avocatul Poporului Parlamentul se va pronunța prin hotărâre.		
15.	TITLUL III Autoritățile publice	TITLUL III Autoritățile publice	TITLUL III Autoritățile publice	TITLUL III Autoritățile publice	TITLUL III Autoritățile publice	TITLUL III Autoritățile publice	TITLUL III Autoritățile publice
16.					Voțul este obligatoriu, în condițiile legii organice.		
17.	IV. Consolidarea caracterului democratic al statului Reașezarea Parlamentului ca principala for de dezbateri și de decizie al Națiunii. Consacrarea expresă a principiului controlului parlamentar asupra tuturor autorităților publice din	- Raporturile Parlamentului cu Guvernul. - art.113-115 din Constituție			Camera Deputaților este aleasă prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, potrivit legii electorale.	Sistem proporțional alegerii Camerei Deputaților (reglementare constituțională).	

Nr. Crt	PNL	PSD	PC	PDL	PP-DD	UDMR	MINORITĂȚI NAȚIONALE
	<p>sfera executivă.</p> <p>Consacrarea principiului constituțional al transparenței decizionale: publică obligatorie anterioară adoptării tuturor actelor cu caracter legislativ.</p>					<p>Elemente de transparență în procesul decizional și legislativ.</p>	
18.	<p>V. Reformarea sistemului autorităților publice</p> <p>Asigurarea echilibrului instituțional, prin delimitarea clară a atribuțiilor Președintelui, respectiv Guvernului.</p> <p>Președintele este șeful statului, ales direct de către cetățenii români cu drept de vot.</p>	<p>Delimitarea raporturilor dintre președintele României și Guvern. - art.103; art.107; art.108 din Constituție</p> <p>Stabilirea unei date certe a alegerilor parlamentare, prezidențiale și locale. - art.63 și 81 din Constituție</p>	<p>Stabilirea duratei mandatului Președintelui</p> <ul style="list-style-type: none"> - clarificări și limitări privind competența acestuia și implicarea politică. <p>Definirea instituțiilor și atribuțiilor privind politica externă ce revin acestora;</p>	<p>Atribuțiile Președintelui României în domeniul politicii externe - Titlul III,</p>		<p>Clarificarea raporturilor interinstituționale dintre puterile statului astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dintre Parlament și Guvern - în interiorul puterii executive - dintre Președinte și Guvern - dintre Parlament și Președinte - dintre Președinte și judecătorească (ex. eliminarea prerogativei Președintelui de a participa la ședințele CSM) - Parlament și puterea judecătorească - Guvern și puterea judecătorească <p>Clarificarea obligației președintelui României de a numi persoanele</p>	<p>Desfășurarea alegerilor</p> <p>Data fixă pentru desfășurarea alegerilor</p> <p>Președintele României are atribuții de reprezentare internă și externă</p>

Nr. Crt	PNL	PSD	PC	PDL	PP-DD	UDMR	MINORITĂȚI NAȚIONALE
	<p>Parlamentul este organizat potrivit principiului bicameralismului, cu atribuții diferite pentru cele două camere. Camera Deputaților va avea cel mult 300 de membri.</p>	<p>art.86-88-89; art.91-92; art.95 din Constituție</p> <p>Inițierea Parlamentului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprezentarea organizațiilor minorităților naționale în ambele Camere; - art.62 din Constituție - durata mandatului Camerelor; - art.63 din Constituție - instituirea unui sistem bicameral diferențiat; art.64-65 și art.75-76 art.140 (inclusiv posibilitatea completării actualelor dispoziții constituționale cu noi texte) 		<p>Capitolul II, art.91 din Constituția României;</p> <p>Suspendarea din funcție a Președintelui României - Titlul III, Capitolul II, art.95 din Constituția României;</p> <p>Structura Parlamentului României - Titlul III, Capitolul I, art.61, alin.(2), respectiv art.62, alin.(3) din Constituția României;</p> <p>Dizolvarea Parlamentului - Titlul III, Capitolul II, art.89 din Constituția României;</p>	<p>Senatul este ales prin vot uninominal la nivelul regiunilor, potrivit legii electorale. Prin derogare de la alineatul 2 Președinții României care și-au încheiat mandatele, fără aplicarea prevederilor art.95 și art.96, vor deține mandate de senator pe toată durata vieții. Numărul deputaților și senatorilor se stabilește prin lege organică, în raport cu populația țării, dar nu va putea fi mai mare de 300 de persoane.</p> <p>Prin lege specială se va asigura un nivel minimal de reprezentare al femeilor în Camerele Parlamentului, în Parlamentul European și în Consiliile locale și județene.</p> <p>Deputatul sau senatorul care își dă demisia din partidul în cadrul căruia a candidat la alegerea în urma căreia a dobândit această calitate, pierde mandatul de la data demisiei din partid.</p>	<p>propane pentru anumite funcții de către autoritățile competente, respectiv posibilitatea acestuia de a refuza în anumite limite aceste numiri.</p> <p>Structura Parlamentului - departajarea clară a modalităților de alegere și a competențelor celor două camere.</p> <p>Incompatibilitățile.</p>	<p>Atribuții ale Camerei Deputaților</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprezintă poporul român; - unic for legiuitor; - adoptarea de programe, atât de guvernare cât și sectoriale, și de strategii, supuse periodic controlului parlamentar. - propune Primul Ministru și îl demite prin votul constructiv de neîncredere <p>Senatul României reprezintă regiunile</p>
	Interzicerea traseismului	- eliminarea traseismului					

Mr. Crt	PNL	PSD	PC	PDL	PP-DD	UDMR	MINORITĂȚI NAȚIONALE
	politic.	politic; - art.70 din Constituție	Stabilirea procedurii de numire a Primului ministru;	Atribuțiile Primului-ministru - Titlul III, Capitolul III, art.107 din Constituția României;	Președintele României desemnează Primul-Ministru la propunerea majorității parlamentare.		Primul ministru participă la întrunirile Consiliului European
	Limitarea folosirii ordonanțelor de urgență și a procedurii asumării răspunderii de către Guvern Actualizarea prevederilor referitoare la Consiliul Suprem de Apărare al Țării și securitatea națională.		Clarificarea și limitarea situațiilor în care guvernul își poate angaja răspunderea;	Angajarea răspunderii Guvernului - Titlul III, Capitolul IV, art.114 din Constituția României;	Ordonanțele pot fi emise doar în perioadele de vacanță parlamentară.	Eliminarea posibilității angajării răspunderii Guvernului pentru un proiect de lege.	Angajarea răspunderii Guvernului să fie limitată la o singură angajare pe sesiune, pe o singură lege.
19.				Delegarea legislativă - Titlul III, Capitolul IV, art.115 din Constituția României;		Eliminarea posibilității Guvernului de a emite ordonanțe de urgență.	Eliminarea ordonanțelor de urgență.
20.			Introducerea și definirea instituției europarlamentarului.			Protecția mediului. Protecția spațiilor verzi.	
21.		Instituirea unor noi modalități de consultare populară;			Referendumul poate fi inițiat și de cel puțin 500.000 de	Referendumul.	

Nr. Crt	PNL	PSD	PC	PDL	PP-DD	UDMR	MINORITĂȚI NAȚIONALE
		regimul juridic al referendumului. - art.90 din Constituție			<p>cetățeni cu drept de vot provenind din cel puțin 1/2 din județele țării. Voința poporului, exprimată prin referendum, va fi legiferată în mod obligatoriu în maximum 6 luni de la data referendumului, în caz contrar, Camera Deputaților și Senatul sunt dizolvate de drept.</p> <p>Dacă urmare a referendumului pentru demiterea Președintelui, desfășurat urmare a suspendării acestuia de către Camera Deputaților și Senat, Președintele nu este demis, Camera Deputaților și Senatul sunt dizolvate de drept.</p>		
22	<p>VI. Întărirea independenței puterii judecătorești</p> <p>Clarificarea rolului Ministerului Public și a statutului procurorului.</p>				<p>Justiția se înfăptuiește de ICCJ și de instanțele de judecată stabilite de lege, în cazurile penale vinovăția putând fi stabilită de jurați.</p> <p>Avocații și procurorii se bucură de deplină egalitate procesuală în fața instanțelor judecătorești.</p>	<p>Autoritatea judecătorească</p> <p>Ministerul Public și Statutul procurorilor - Clarificarea caracterului Ministerului Public ca o autoritate care face parte din executiv, condusă de ministrul Justiției, care propune procurorul general și șeful Direcției Naționale Anticorupție.</p> <p>Clarificarea caracterului Ministerului Public ori ca o autoritate care face parte din executiv, condusă de</p>	

Nr. Crt	PNL	PSD	PC	PDL	FP-DD	UDMR	MINORITĂȚI NAȚIONALE
	<p>Întărirea independenței, reorganizarea structurii și atribuțiilor Consiliului Superior al Magistraturii.</p>	<p>Întărirea rolului Consiliului Superior al Magistraturii. -- art.133-134</p>			<p>Consiliul Superior al Magistraturii este alcătuit exclusiv din judecători și din membri ai societății civile. Membrii judecători sunt aleși de adunările generale ale judecătorilor reprezentanți societății civile sunt desemnați de Camerele reunite ale Parlamentului. Ministrul Justiției și Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție sunt membri de drept ai Consiliului Superior al Magistraturii.</p>	<p>ministru Justiției, ori ca o entitate independentă de executiv sub autoritatea Consiliului Superior al Magistraturii, care propune procurorul general și șeful Direcției Naționale Anticorupție.</p> <ul style="list-style-type: none"> - definirea mai clară a răspunderii magistraților pentru erorile judiciare săvârșite. - compunerea Înaltei Curți de Casație și Justiție - limitarea recrutării membrilor doar la judecătorii care au o vechime de cel puțin 5 ani într-o curte de apel. - competența și compunerea Consiliului Superior al Magistraturii 	
23.	Titlul IV Economia și finanțele publice	Titlul IV Economia și finanțele publice	Titlul IV Economia și finanțele publice	Titlul IV Economia și finanțele publice	Titlul IV Economia și finanțele publice	Titlul IV Economia și finanțele publice	Titlul IV Economia și finanțele publice
24.				<p>Bugetul public național - Titlul IV, art.138 din</p>		Economia și finanțele publice	

Nr. Crt	PNL	PSD	PC	PDL	PP-DD	LIDMR	MINORITĂȚI NAȚIONALE
25.	Titlul V Curtea Constituțională	Titlul V Curtea Constituțională	Titlul V Curtea Constituțională	Titlul V Curtea Constituțională	Titlul V Curtea Constituțională	Titlul V Curtea Constituțională	Titlul V Curtea Constituțională
26.	VIII. Întărirea credibilității, independenței și eficienței Curții Constituționale.	Întărirea rolului și atribuțiilor Curții Constituționale. - art.146-147 din Constituție	Stabilirea procedurii de numire a judecătorilor la Curtea Constituțională, precum și stabilirea competențelor acesteia;	Atribuțiile Constituționale - Titlul V, art. 146 din Constituția României;	Curții sunt desemnați din rândul judecătorilor Înaltei Curți de Casație și Justiție.	Curtea Constituțională	Curtea Constituțională să fie constituită din foști sau actuali magistrați de la Înalta Curte de Casație și Justiție.